ВИПОС ВАЉЕВО

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

ПРЕДАВАЧ:
НЕНАД МИХАИЛОВИЋ

24.03.2020.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

("Сл. гласник РС", бр. 24/2001, 80/2002, 80/2002 - др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - испр., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 - одлука УС, 7/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012, 114/2012 - одлука УС, 8/2013 - усклађени дин. изн., 47/2013, 48/2013 - испр., 108/2013, 6/2014 - усклађени дин. изн., 57/2014, 68/2014 - др. закон, 5/2015 - усклађени дин. изн., 112/2015, 5/2016 - усклађени дин. изн., 7/2017 - усклађени дин. изн., 113/2017, 7/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018, 4/2019 - усклађени дин. изн., 86/2019 и 5/2020 - усклађени дин. изн.)

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

- Порез на доходак грађана **плаћају**, физичка лица која остварују доходак.

- Порез на доходак грађана **плаћа се на приходе из свих извора**, осим оних који су посебно изузети овим законом.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

- **Порезу на доходак грађана подлежу следеће врсте прихода:**
- 1) зараде;
- 2) приходи од самосталне делатности;
- 3) приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине;
- 4) приходи од капитала;
- 5) приходи од непокретности;
- 6) капитални добици;
- 7) остали приходи.

Опорезивање појединих врста прихода

- На поједине врсте прихода порез на доходак грађана плаћа се:
- 1) по одбитку од сваког појединачног прихода;
- 2) на основу решења надлежног пореског органа;
- 3) самоопорезивањем.

Порески обвезник

- Порески обвезник је физичко лице које је по одредбама закона дужно да плати порез.

Резидент

- Обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави.

- Резидент Републике, у смислу овог закона, јесте физичко лице које:
  - 1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или
  - 2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Нерезидент

- Обвезник пореза на доходак грађана је и физичко лице које није резидент за доходак остварен на територији Републике.

- Дохотком, нарочито се сматра доходак који физичко лице оствари по основу:
  - 1) рада који обавља на територији Републике;
  - 2) коришћења или располагања правом на територији Републике.

Изузимања из дохотка за опорезивање – ПОСТОЈИ 31 ТАЧКА

- Не плаћа се порез на доходак грађана на примања остварена по основу:
- 8) накнада материјалне и нематеријалне штете, изузев накнаде за измаклу корист и накнаде зараде (плате), односно накнаде за изгубљену зараду (плату);
- 9) помоћи коју у случају смрти запосленог или пензионисаног запосленог, послодавац исплаћује члану његове породице - до 69.789 динара;
- 10) помоћи због уништења или оштећења имовине услед елементарних непогода или других ванредних догађаја;
- 11) организоване социјалне и хуманитарне помоћи;
- 12) стипендија и кредита ученика и студената - у месечном износу до 30.570 динара;
- 16) уплате доприноса за обавезно социјално осигурање које је привредно друштво дужно да плати за оснивача, односно свог члана у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање;
- 18) отпремнине код одласка у пензију - до износа који је као најнижи утврђен законом којим се уређује рад, односно радни односи;
- 19) отпремнине, односно новчане накнаде које послодавац исплаћује запосленом за чијим је радом престала потреба у складу са законом којим се уређује рад, односно радни односи, односно запосленом који ради на пословима за које више не постоји потреба или постоји потреба смањења броја извршилаца у складу са законом којим се уређује начин одређивања максималног броја запослених у јавном сектору - до износа који је као најнижи утврђен тим законима;
- 26) награда ученицима и студентима оствареним за постигнуте резултате током школовања и образовања, као и освојених на међународним такмичењима и такмичењима у оквиру образовног система;

Порески кредит

- Пореским кредитом, сматра се износ за који се умањује обрачунати порез на доходак грађана.

Избегавање двоструког опорезивања

- Ако обвезник - резидент Републике оствари доходак у другој држави, на који је плаћен порез у тој држави, на рачун пореза на доходак грађана утврђеног према одредбама овог закона одобрава му се порески кредит у висини пореза на доходак плаћеног у тој држави.

- Порески кредит не може бити већи од износа који би се добио применом одредаба овог закона на доходак остварен у другој држави.

ПОРЕЗ НА ЗАРАДЕ

Предмет опорезивања

- Под зарадом, сматра се зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.
- Зарадом, сматрају се и уговорена накнада и друга примања која се остварују обављањем привремених и повремених послова на основу уговора закљученог непосредно са послодавцем, као и на основу уговора закљученог преко омладинске или студентске задруге, осим са лицем до навршених 26 година живота, ако је на школовању у установама средњег, вишег и високог образовања.
- Зарадом, сматра се и исплаћена лична зарада предузетника утврђена у складу са овим законом.
- Зарадом, сматрају се и примања која запослени у вези са радом код домаћег послодавца оствари од лица, које се у смислу закона који уређује порез на добит правних лица, сматра повезаним лицем с послодавцем (у даљем тексту: повезано лице).
- Зарадом, сматрају се и примања у вези са радом код послодавца која по основу права из радног односа лице оствари по престанку радног односа.

Предмет опорезивања

- Чланови 14а и 14б такође уређују предмет опорезивања порезом на зараде

Порески обвезник

- Обвезник пореза на зараде је физичко лице које остварује зараду.

Пореска основица

- Основицу пореза на зараде из чл. 13. до 14б закона чини исплаћена, односно остварена зарада.
- Основицу пореза на зараде чини зарада из члана 13. ст. 1. и 3, чл. 14. до 14б и члана 15б закона, умањена за износ од 16.300 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом.
- За лице које ради са непуним радним временом, умањење из става 2. овог члана је сразмерно радном времену тог лица у односу на пуно радно време.
- Кад лице остварује пуно радно време код два или више послодаваца, умањење из става 2. овог члана врши сваки послодавац сразмерно радном времену код послодавца у односу на пуно радно време, с тим што укупно умањење износи 16.300 динара месечно.
- Кад лице остварује непуно радно време код два или више послодаваца, сваки послодавац врши умањење сразмерно радном времену код послодавца у односу на укупно радно време, с тим што збир умањења мора бити мањи од 16.300 динара месечно, односно сразмерно укупном радном времену лица у односу на пуно радно време.

Пореска основица

- За физичка лица - резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица - резиденте Републике, основицу пореза на зараде чини износ зараде коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду остварили у Републици на истим или сличним пословима.

- Основицу пореза на зараде за новонастањеног обвезника, за зараду коју остварује по основу радног односа на неодређено време са квалификованим послодавцем, при чему заснива радни однос на радном месту за које постоји потреба да лице има посебно стручно образовање и за којим постоји потреба која се не може лако задовољити на домаћем тржишту рада, чини основица из члана 15а став 2. овог закона умањена за 70%.

Пореска стопа

- Зарада из чл. 13. до 14б овог закона опорезује се по стопи од 10%.

Пореска ослобођења

- Не плаћа се порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу:
- 1) накнаде документованих трошкова превоза за долазак и одлазак са рада - до висине цене месечне превозне карте у јавном саобраћају, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.988 динара месечно;
- 2) дневнице за службено путовање у земљи - до 2.394 динара по основу целе дневнице, односно до припадајућег износа за половину дневнице, утврђене на начин и у складу са прописима надлежног државног органа;
- 3) дневнице за службено путовање у иностранство - до износа прописаног од стране надлежног државног органа, а највише до 50 евра дневно, утврђене на начин и у складу са условима прописаним од стране надлежног државног органа;
- 4) накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну;

Пореска ослобођења

- 5) накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону, другим прописима, односно актима одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе - до износа 30% цене по основној јединици мере погонског горива помноженог с бројем јединица мере погонског горива које је потрошено, а највише до 6.980 динара месечно;
- 7) солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице - до 39.881 динара;
- 8) поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића - до 9.970 динара годишње по једном детету;
- 9) јубиларне награде запосленима, у складу са законом који уређује рад - до 19.939 динара годишње;
- 9а) помоћи у случају смрти члана породице запосленог - до 69.789 динара;
- 12) солидарне помоћи за случај рођења детета до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету.

Пореска ослобођења

- Изузетно од члана 14. овог закона, не плаћа се порез на зараде на примања запосленог по основу погодности за чије пружање, у циљу стварања услова за рекреацију запослених на радном месту, послодавац има издатке за изградњу просторија и/или набавку опреме за рекреацију, по основу накнаде трошкова колективне рекреације запослених, односно организовања спортских догађаја и активности запослених које се спроводе у циљу побољшања здравља запослених и/или изградњи бољих односа између самих запослених, односно запослених и послодавца.

Пореска ослобођења

- Не плаћа се порез на зараде особа са инвалидитетом запослених у предузећу за радно оспособљавање и запошљавање особа са инвалидитетом.
- Не плаћа се порез на зараде на:
  - 1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;
  - 2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.
- Укупан износ који може бити предмет ослобођења из става 1. овог члана збирно не може бити већи од 5.984 динара месечно.

Пореска олакшица за запошљавање нових лица

- Послодавац - правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 31. децембром 2020. године.

- Послодавац - правно лице које се, у смислу закона којим се уређује рачуноводство, разврстава у микро и мала правна лица, као и предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који заснује радни однос са најмање два нова лица, има право на повраћај 75% плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 31. децембром 2020. године.

Пореска олакшица за запошљавање нових лица

- Послодавац - новоосновано привредно друштво, новоосновани предузетник и новоосновани предузетник пољопривредник, који је уписан у регистар надлежног органа, односно организације, може да оствари право на ослобођење од плаћања пореза по основу зараде оснивача који су запослени у том привредном друштву, односно по основу личне зараде предузетника и предузетника пољопривредника.

- Послодавац - новоосновано привредно друштво које обавља иновациону делатност у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, које је уписано у регистар надлежног органа, може да оствари право на ослобођење од плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде оснивача који су запослени у том новооснованом привредном друштву.

- Послодавац који заснује радни однос са лицем које се у складу са одредбама овог члана може сматрати квалификованим новозапосленим (у даљем тексту: квалификовано новозапослено лице), ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде новозапосленог лица, за зараду исплаћену закључно са 31. децембром 2022. године.

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Предмет опорезивања

- Приходом од самосталне делатности сматра се приход остварен од привредних делатности, укључујући и делатности пољопривреде и шумарства, пружањем професионалних и других интелектуалних услуга, као и приход од других делатности, уколико се на тај приход по овом закону порез не плаћа по другом основу.

Порески обвезник

- Обвезник пореза на приходе од самосталне делатности је физичко лице које остварује приходе обављањем делатности из члана 31. овог закона.

- Обвезник из става 1. овог члана је физичко лице које је уписано у регистар код надлежног органа, односно организације, а порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит (у даљем тексту: предузетник), односно на паушално утврђени приход (у даљем тексту: предузетник паушалац).

Пореска основица

- Опорезиви приход од самосталне делатности је опорезива добит, а за предузетника паушалца то је паушално утврђен приход, ако овим законом није друкчије одређено.

- Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са прописима којима се уређује рачуноводство за обвезника који је дужан да води двојно књиговодство, односно у складу са прописом из члана 49. овог закона за обвезника који води просто књиговодство, на начин утврђен овим законом.

- Паушални приход утврђује се решењем надлежног пореског органа применом критеријума и елемената из члана 41. овог закона.

Пореска стопа

- Стопа пореза на приходе од самосталне делатности износи 10%.

Паушално опорезивање

- Obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti upisan u registar kod nadležnog organa, odnosno organizacije ima pravo da podnese zahtev da porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na paušalno utvrđen prihod (u daljem tekstu: paušalno oporezivanje).

- Pravo na paušalno oporezivanje ne može se priznati obvezniku iz stava 1. ovog člana:
  - 1) koji obavlja delatnost iz oblasti reklamiranja i istraživanja tržišta;
  - 2) koji obavlja delatnost iz oblasti: trgovine na veliko i trgovine na malo, hotela i restorana, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi s nekretninama;
  - 3) u čiju delatnost ulažu i druga lica;
  - 4) čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti - veći od 6.000.000 dinara;
  - 5) koji je evidentiran kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Пословне књиге и књиговодствене исправе

- Обвезници из члана 32. овог закона дужни су да воде пословне књиге и да у њима исказују пословне промене у складу са законом којим се уређује рачуноводство, односно на начин одређен овим законом.
- Предузетник из члана 32. став 2. овог закона који порез плаћа на стварни приход, води књиге по систему двојног књиговодства у складу са законом којим се уређује рачуноводство.
- Предузетник пољопривредник и предузетник друго лице из члана 32. ст. 3. и 4. овог закона, води пословне књиге по систему простог књиговодства, у складу са овим законом.
- Предузетници паушалци дужни су да воде само пословну књигу о оствареном промету.
- Пословне књиге по систему двојног књиговодства предузетници воде у складу са законом и другим прописима којима се уређује рачуноводство.
- У пословним књигама по систему простог књиговодства обезбеђују се подаци о приходима, расходима, основним средствима, алату и инвентару са калкулативним отписом, у складу са овим законом и прописом из члана 49. овог закона.

Порески биланс

- Обвезници који плаћају порез на стварни приход од самосталне делатности који воде пословне књиге по систему простог или двојног књиговодства састављају годишњи порески биланс.

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД АУТОРСКИХ ПРАВА, ПРАВА СРОДНИХ АУТОРСКОМ ПРАВУ И ПРАВА ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

Предмет опорезивања

- **Приходом од ауторских права** сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:
  - 1) писаних дела (књижевна, научна, стручна, публицистичка и друга дела, студије, рецензије и слично);
  - 2) говорних дела;
  - 3) драмских и драмско-музичких дела;
  - 4) пантомимских и кореографских дела чије је представљање утврђено писмено или на неки други начин;
  - 5) музичких дела са речима или без њих;
  - .....

Предмет опорезивања

- Приходом од права сродних ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:
  - 1) права интерпретатора;
  - 2) права произвођача фонограма;
  - 3) права произвођача видеограма;
  - 4) права произвођача емисије;
  - 5) права произвођача базе података.

Предмет опорезивања

- Приходом од права индустријске својине сматра се накнада коју обвезник оствари по основу:
- 1) патената;
- 2) малих патената;
- 3) жигова;
- 4) модела и узорака;
- 5) техничких унапређења.

Порески обвезник

- Обвезник пореза на приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска и сродна права и права индустријске својине) је физичко лице које као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине остварује накнаду по основу ауторског и сродног права, односно права индустријске својине.

- Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је и наследник имовинског ауторског и сродног права и права индустријске својине и свако друго физичко лице које остварује накнаду по тим основама.

Пореска основица

- Опорезиви приход од ауторских и сродних права и права индустријске својине **чини разлика између бруто прихода и трошкова** које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Нормирани трошкови

- Обвезнику - аутору, односно носиоцу сродног права признају се следећи нормирани трошкови:
- 1) за вајарска дела, таписерије, уметничку керамику, керамопластику, мозаик и витраж, за уметничку фотографију, зидно сликарство и сликарство у простору у техникама: фреска, графика, интарзија, емајл, интарзиране и емајлиране предмете, костимографију, модно креаторство и уметничку обраду текстила (ткани текстил, штампани текстил и сл.) - **50% од бруто прихода;**

Нормирани трошкови

- 2) за сликарска дела, графичка дела, индустријско обликовање са израдом модела и макета, ситну пластику, радове визуелних комуникација, радове у области унутрашње архитектуре и обраде фасада, обликовање простора, радове на подручју хортикултуре, вршење уметничког надзора над извођењем радова у области унутрашње и фасадне архитектуре, обликовања простора и хортикултуре са израдом модела и макета, уметничка решења за сценографију, научна, стручна, књижевна и публицистичка дела, превођење, односно преводи, музичка и кинематографска дела и рестаураторска и конзерваторска дела у области културе и уметности, за извођење уметничких дела (свирање и певање, позоришна и филмска глума, рецитовање), снимање филмова и идејне скице за таписерију и костимографију кад се не изводе у материјалу - 43% од бруто прихода;

Нормирани трошкови

- 3) за интерпретацију, односно извођење естрадних програма забавне и народне музике, производњу фонограма, производњу видеограма, производњу емисије, производњу базе података и за друга ауторска и сродна права која нису наведена у тач. 1) и 2) овог члана - **34% од бруто прихода.**

Нормирани трошкови

- Обвезнику - аутору, односно носиоцу сродног права, поред нормираних трошкова из члана 56. овог закона признају се и стварни трошкови из члана 57. став 1. овог закона.

Пореска стопа

- Стопа пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине износи 20%.

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД КАПИТАЛА

Предмет опорезивања

- Приходом од капитала сматрају се:
  - 1) камата по основу зајма, штедних и других депозита (орочених или по виђењу) и по основу дужничких и сличних хартија од вредности;
  - 2) дивиденда и учешће у добити;
  - 3) принос од инвестиционе јединице отвореног инвестиционог фонда;
  - 4) узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе и личну потрошњу.

Порески обвезник

- Обвезник пореза на приходе од капитала је физичко лице које остварује те приходе.

Пореска основица

- Опорезиви приход од капитала чини новчани или неновчани износ оствареног прихода.
- Ако су приходи од капитала остварени у неновчаном облику, вредност тих прихода се утврђује према тржишној вредности права, добара, односно услуга на дан остваривања прихода.

Пореска стопа

- Стопа пореза на приходе од капитала износи 15%.

Пореска ослобођења

- Не плаћа се порез на приходе од капитала на камату:
  - 1) на динарска средства по основу штедних и других депозита (орочених или по виђењу);
  - 2) по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД НЕПОКРЕТНОСТИ

Предмет опорезивања

- Приходима од непокретности сматрају се приходи које обвезник оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности.
- Приход од непокретности из става 1. овог члана је остварена закупнина у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао закупац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа, а који зависе од обима потрошње закупца (нпр. електричне енергије, телефона и слично).
- Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, приходи које од издавања непокретности оствари обвезник из члана 32. овог закона, осим предузетника паушалца, опорезују се као приход од самосталне делатности.
- Непокретностима из става 1. овог члана сматрају се:
  - 1) земљиште;
  - 2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови.

Порески обвезник

- Обвезник пореза на приходе од непокретности је физичко лице које издавањем у закуп или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу.
- Обвезником у смислу става 1. овог члана не сматра се обвезник из члана 32. овог закона, осим предузетника паушалца, који непокретности издаје у закуп или подзакуп у оквиру обављања регистроване самосталне делатности.
- Обвезником у смислу става 1. овог члана сматра се и физичко лице које остварује приход од изнајмљивања станова и соба за период дужи од 30 дана, а које сагласно законима којима се уређују угоститељство и туризам не пружа угоститељске услуге.

Пореска основица

- Опорезиви приход од непокретности, укључујући и приход од изнајмљивања станова и соба за период дужи од 30 дана, чини бруто приход из члана 65а став 2. овог закона, умањен за нормиране трошкове у висини од 25%.
- Изузетно од става 1. овог члана, у опорезиви приход не урачунава се приход по основу пружања услуга смештаја за период до 30 дана који има порески третман сагласно члану 84б овог закона.
- Обвезнику пореза на приходе од непокретности, на његов захтев, уместо нормираних трошкова признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе.
- Опорезиви приход од непокретности који оствари обвезник закупац који непокретност издаје у подзакуп, чини разлика између закупнине коју остварује и закупнине коју плаћа закуподавцу.

Пореска стопа

- Стопа пореза на приходе од непокретности износи 20%.

ПОРЕЗ НА КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ

Појам капиталног добитка и капиталног губитка

- Капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, **остварену преносом:**
  - 1) стварних права на непокретностима;
  - 2) ауторских и сродних права и права индустријске својине;
  - 3) удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности;
  - 4) инвестиционе јединице, осим инвестиционих јединица добровољних пензијских фондова, откупљене од стране отвореног инвестиционог фонда, у складу са прописима којима се уређују инвестициони фондови.

Одређивање капиталног добитка

- За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, **продајном ценом** се сматра уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне.

- За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, **набавном ценом** се сматра цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности.

Пореска основица

- Опорезиви приход на који се плаћа порез на капитални добитак чини капитални добитак утврђен на начин из чл. 72. до 75. овог закона.

Пореска стопа

- Стопа пореза на капитални добитак износи 15%.

Пребијање капиталних добитака и капиталних губитака

- Капитални губитак остварен продајом једног права, удела или хартије од вредности, може се пребити са капиталним добитком оствареним продајом другог права, удела или хартије од вредности.

- Пребијање капиталног губитка са капиталним добитком из става 1. овог члана може се извршити у случају када обвезник прво оствари капитални губитак, а касније оствари капитални добитак.

- Ако се и после пребијања из става 1. овог члана искаже капитални губитак, допуштено је његово пребијање у наредних пет година у које се урачунава и година у којој је остварен првобитни капитални губитак у вези са којим се врши пребијање са капиталним добитком, на рачун будућих капиталних добитака.

Пореско ослобођење

- Обвезник, који средства остварена продајом непокретности у року од 90 дана од дана продаје уложи у решавање свог стамбеног питања и стамбеног питања чланова своје породице, односно домаћинства, у Републици, ослобађа се пореза на остварени капитални добитак.

- Обвезнику који у року од 12 месеци од дана продаје непокретности, средства остварена продајом непокретности уложи за намене из става 1. овог члана, извршиће се повраћај плаћеног пореза на капитални добитак.

ПОРЕЗ НА ОСТАЛЕ ПРИХОДЕ

Предмет опорезивања

- **Осталим приходима сматрају се:** приходи које обвезник оствари давањем у закуп опреме, транспортних средстава и других покретних ствари, добици од игара на срећу, приходи од осигурања лица, приходи спортиста и спортских стручњака, приходи по основу пружања угоститељских услуга у складу са законима којима се уређују туризам и угоститељство **и други приходи**, осим оних који су посебно изузети овим законом.

Други приходи
Члан 85.

- Осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито:
- 1) приходи по основу уговора о делу;
- 2) приходи по основу уговора о обављању привремених и повремених послова закључених преко омладинске или студентске задруге са лицем до навршених 26 година живота ако је на школовању у установама средњег, вишег или високог образовања;
- 3) приходи по основу допунског рада;
- 5) примања чланова органа управе правног лица;
- 6) накнада посланицима и одборницима;
- 8) примања стечајних управника, судских вештака, судија поротника и судских тумача;

Други приходи
Члан 85.

- 11) награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца, у износу преко 13.248 динара годишње, остварена од једног исплатиоца;
- 12) примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа;
- 13) накнаде трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца, осим прихода из тачке 11) овог става;
- 14) примања која, сагласно закону којим се уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години;
- 16) сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону;

Други приходи
Члан 85.

- Опорезиви приход за приходе из става 1. овог члана чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

- Опорезиви приход из става 1. тачка 12) овог члана који физичко лице оствари по основу примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа, чини разлика између оствареног примања и неопорезивог износа, увећана за припадајуће обавезе које се плаћају на терет примаоца прихода.

Пореска стопа

- Стопа пореза на остале приходе износи 20%.
- Изузетно од става 1. овог члана, стопа пореза на приходе од осигурања лица износи 15%.

ГОДИШЊИ ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Доходак за опорезивање

- Годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица **која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде** по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то:
  - 1) резиденти за доходак остварен на територији Републике и у другој држави;
  - 2) нерезиденти за доходак остварен на територији Републике.

Доходак за опорезивање

- Дохотком из става 1. овог члана сматра се годишњи збир:
  - 1) зарада из чл. 13. до 15б овог закона;
  - 2) опорезивог прихода од самосталне делатности из члана 33. став 2. и члана 40. овог закона;
  - 3) опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. овог закона;
  - 4) опорезивог прихода од непокретности из члана 65в овог закона;
  - 5) опорезивог прихода од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. и 4. овог закона;
  - 6) опорезивог прихода спортиста и спортских стручњака из члана 84а овог закона;
  - 6а) опорезивог прихода од пружања угоститељских услуга из члана 84б овог закона;
  - 7) опорезивих других прихода из члана 85. овог закона;
  - 8) прихода по основима из тач. 1) до 6) и тачке 7) овог става, остварених и опорезованих у другој држави за обвезнике из става 1. тачка 1) овог члана.

- Доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 5. овог члана и неопорезивог износа из става 1. овог члана.

Пореска основица

- Основица годишњег пореза на доходак грађана је опорезиви доходак, који чини разлика између дохотка за опорезивање из члана 87. став 6. овог закона и личних одбитака који износе:
  - 1) за пореског обвезника - 40% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике;
  - 2) за издржаваног члана породице - 15% од просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, по члану.
- Укупан износ личних одбитака из става 1. овог члана не може бити већи од 50% дохотка за опорезивање.
- Ако су два или више чланова породице обвезници годишњег пореза на доходак грађана, одбитак за издржаване чланове породице може остварити само један обвезник.

Пореске стопе

- Годишњи порез на доходак грађана плаћа се на основицу из члана 88. овог закона, по следећим стопама:
  - - на износ до шестоструке просечне годишње зараде - 10%;
  - - на износ преко шестоструке просечне годишње зараде - 10% на износ до шестоструке просечне годишње зараде + 15% на износ преко шестоструке просечне годишње зараде.

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ, УТВРЂИВАЊЕ И НАПЛАТА ПОРЕЗА

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ

- Грађанин који остварује доходак у смислу овог закона дужан је да поднесе пореску пријаву, ако овим законом није друкчије одређено.

- Надлежни порески орган најкасније до 31. децембра сваке године, општим јавним позивом позива грађане на подношење пореских пријава.

Пријава за годишњи порез на доходак грађана

- Обвезник годишњег пореза на доходак грађана дужан је да за остварени доходак у години за коју се врши утврђивање пореза поднесе пореску пријаву са тачним подацима надлежном пореском органу по истеку те године, а најкасније до 15. маја наредне године.

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ

Пријава за порез на приходе од самосталне делатности и порески биланс

- Обвезник из члана 32. овог закона, осим предузетника паушалца, који води пословне књиге у складу са чланом 43. ст. 2. и 3. овог закона дужан је да пореску пријаву и порески биланс поднесе надлежном пореском органу најкасније до 15. априла године која следи годину за коју се утврђује порез.

- Предузетник који порез плаћа на паушални приход, коме се у години која претходи години за коју се врши утврђивање пореза значајније измени обим пословања, односно промета и други услови од утицаја на остваривање права на паушално опорезивање и висину пореске обавезе, дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније до 31. јануара године за коју се утврђује порез.

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ

- Обвезник који у току године изврши пренос права по основу којег може настати капитални добитак или губитак у складу са овим законом, дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније у року од 30 дана од:
  - 1) дана када је остварио или започео остваривање прихода по основу преноса стварних права на непокретностима, ауторских и сродних права и права индустријске својине, као и удела у капиталу правних лица;
  - 2) истека сваког календарског полугодишта у којем је извршен пренос хартија од вредности.

УТВРЂИВАЊЕ И НАПЛАТА ПОРЕЗА

Начин утврђивања и плаћања пореза

- По одбитку од сваког појединачно оствареног прихода утврђују се и плаћају порези на следеће приходе:
  - 1) зараде;
  - 2) приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник или предузетник паушалац;
  - 3) приходе од капитала, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник или предузетник паушалац;
  - 4) приходе од непокретности, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник;
  - 5) приходе од давања у закуп покретних ствари, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник;
  - 6) добитке од игара на срећу;
  - 7) приходе од осигурања лица;
  - 8) приходе спортиста и спортских стручњака;
  - 9) остале приходе, ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник или предузетник паушалац.

Начин утврђивања и плаћања пореза

- По решењу надлежног пореског органа утврђује се и плаћа порез на:
  - 1) паушални приход од самосталне делатности;
  - 2) капитални добитак;
  - 2а) приход по основу пружања угоститељских услуга у складу са законима којима се уређују туризам и угоститељство;
  - 3) годишњи порез на доходак грађана.

Начин утврђивања и плаћања пореза

- Самоопорезивањем утврђују се и плаћају порези на следеће приходе:
  - 1) приходе од самосталне делатности предузетника, предузетника пољопривредника и предузетника другог лица који води пословне књиге у складу са чланом 43. ст. 2. и 3. овог закона;
  - 2) приходе које исплаћује исплатилац који није правно лице, предузетник или предузетник паушалац, и то:
    - (1) приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине;
    - (2) камате;
    - (3) друге приходе из члана 85. овог закона;
  - 3) приходе које исплаћује исплатилац који није правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, по основу прихода од издавања непокретности и давања у закуп покретних ствари.

Начин утврђивања и доспелост пореза по одбитку

- Порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Начин утврђивања и доспелост пореза по одбитку

- Исплатилац из члана 101. овог закона дужан је да обвезнику, приликом сваке исплате, као и по истеку године, изда обрачун са подацима о: бруто приходу, трошковима, опорезивом приходу, олакшицама, плаћеним доприносима за социјално осигурање и плаћеном порезу.

Порези по решењу

- Порез на паушално утврђен приход од самосталне делатности порески орган утврђује на основу података из пореске пријаве, критеријума и елемената утврђених у складу са чланом 41. овог закона.

- До доношења решења о утврђивању пореза за текућу годину, обвезници пореза из става 1. овог члана дужни су да плаћају порез у висини обавезе која одговара износу пореза утврђеног решењем за претходну годину.

- Порез на капиталне добитке надлежни порески орган утврђује на основу података из пореске пријаве као и на основу других података.

Порези по решењу

- Порези који се утврђују решењем пореског органа плаћају се у року од:
  - 1) 15 дана по истеку сваког месеца - на паушално утврђен приход од самосталне делатности;
  - 2) 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза - на годишњи порез на доходак грађана и на капиталне добитке;
  - 3) 15 дана од дана истека квартала - на приход по основу пружања угоститељских услуга.

Начин утврђивања и доспелост пореза код самоопорезивања

- Обвезник који води пословне књиге из члана 43. ст. 2. и 3. овог закона дужан је да у складу са овим законом у пореској пријави обрачуна:
  - 1) порез за порески период за који се пријава подноси (у даљем тексту: коначно обрачунати порез);
  - 2) месечну аконтацију пореза за текући порески период.
- Обвезник из става 1. овог члана висину месечне аконтације утврђује као једну дванаестину коначно обрачунатог пореза који не садржи порез на капиталне добитке.

Начин утврђивања и доспелост пореза код самоопорезивања

- Обвезник пореза који се у складу са овим законом утврђују самоопорезивањем, у пореској пријави исказује податке о врсти и висини оствареног прихода и друге податке од значаја за утврђивање висине пореске обавезе, као и висину пореске обавезе утврђене у складу са овим законом у зависности од врсте прихода.

- Порези које у складу са овим законом обвезник утврђује самоопорезивањем плаћају се најкасније до истека рока за подношење пореске пријаве.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ